

Prövar verktyg för att hitta arbetsmiljöproblemen

I ett nytt projekt utvecklar forskare ett verktyg där **arbetsmiljöarbetet inte tappas bort när arbetsflödet förändras.**

När vården ska effektiviseras är Lean en metod som ofta används. Arbetsflöden analyseras och det som stoppar flödet rationaliseras bort. Men en sak glöms ofta bort: arbetsmiljön.

– Erfarenheter från industrin visar att effektiviseringarna kan leda till arbetsintensifiering och mer monotona arbetsuppgifter. Vi har utvecklat ett verktyg som både identifierar arbetsflöden och arbetsmiljöproblem, säger Caroline Jarebrant vid industriforskningsinstitutet Swerea IVF.

Hon är doktorand på institutionen för arbetsvetenskap vid Göteborgs universitet och har fått tre miljoner kronor från Afa Försäkring för att inom vården pröva ett verktyg där arbetsmiljöfrågor integreras med effektiviseringar.

Ursprungsverktyget kallas värdeflödesanalys och användes till en början för att studera flöden inom

industrin. Det utvecklades i ett första steg för att även mäta belastningsergonomi. Nyligen togs ytterligare steg när det prövades för att mäta den psykosociala arbetsmiljön på Östra sjukhuset i Göteborg.

En första studie visade bland annat att personalen var tidspressad och saknade utrymme för att föra samtal med patienter. De upplevde också att arbetsorganisationen ibland hindrade kommunikation mellan olika yrkeskategorier.

– Med verktygets hjälp såg vi vad varje yrkeskategori gjorde för sig och vad de gjorde tillsammans. Till exempel blev det tydligt att bristen på gemensamma expeditioner för sjuksköterskor och undersköterskor försvårade kommunikationen mellan dessa yrkesgrupper, säger Caroline Jarebrant.

Idet forskningsprojekt som nu tar vid ska arbetsmiljöverktyget prövas på sex vårdenheter vid olika sjukhus i Västra Götaland. På tre av dem ska effektivisering och arbetsmiljöarbete integreras. Belastningsergonomi, krav, kontroll, kommunikation och möjligheter till återhämtning kommer att studeras. På de andra tre ska arbetsmiljöarbetet ske på traditionellt vis, vid sidan om effektiviseringarna.

Arbetsmiljöverktyget är en hjälp för att identifiera

problem i arbetsflödet, och för att visa hur man vill ha det i framtiden. Sedan är det upp till cheferna att driva arbetet med att utforma handlingsplaner för hur och när förändringarna ska genomföras.

Verktyget heter Ergonova, Ergonomisk värdeflödesanalys, och är ett arbetsmiljökomplement till värdeflödesanalysen inom Lean. *

MARIA EJD

→ **Läs mer:** www.swerea.se/sv/ivf/Kunskapsraden/Arbetsmiljo/Ergonomi.

Sjuksköterska med spetskompetens

Efter ett till två års studier är du specialist-sjuksköterska inom det område du väljer.

- Ambulanssjukvård
- Anestesisjukvård
- Distriktssköterska
- Hälso- och sjukvård för barn och ungdom
- Intensivvård
- Kirurgisk vård
- Onkologisk vård
- Operationssjukvård
- Psykiatrisk vård
- Vård av äldre

Obs! För att gå kurserna måste du ha arbetat minst 12 månader som sjuksköterska.

Din kunskap behövs. Ansök senast den 15 april.
www.studera.nu